

Numer 06/2024 (270)	28. 05. 2024
E-mail: ptmrc@atlas.cz	Strona internetowa - www.medics.cz/ptmrc lub ptmrc.virt.cz

Myśl miesiąca: **“Rządy ustanawiane są wśród ludzi i sprawują swoją władzę za przyzwoleniem rządzonych. Przeto jeśli kiedykolwiek jakakolwiek forma władzy działa destrukcyjnie, wtedy lud ma prawo ją zmienić lub obalić oraz zainicjować nową władzę!!! Tam gdzie władza boi się ludu tam jest wolność; tam gdzie ludzie boją się władzy tam panuje tyrania.”**

Thomas Jefferson 1743-1826, Deklaracji Niepodległości:

Szanowne koleżanki, koledzy,

tym razem proponuję trochę dłuższą myśl miesiąca. Mam nadzieję, że w najbliższych dniach skorzystacie z mądrości, jaką przekazał potomnym Th. Jefferson w Deklaracji Niepodległości Stanów Zjednoczonych. (Parę słów o deklaracji pod koniec biuletynu).

Nawiązując do poprzedniego biuletynu i propozycji jesiennego spotkania sałowiczów, to prezentuję aktualny widok na Ołomuniec. Może on obudzi w Was kroplę nostalgii. Ciekawe czy ktoś, kto studiował w Ołomuńcu, przyśle mi choć parę słów na jego temat.

Przypominam propozycję kolegi Piotra Paszka, by zorganizować spotkanie sałowiczów studiujących w Ołomuńcu i nie tylko. Oczywiście interesuje nas również, jak bawiliście się wy, którzy studiowaliście na innych uniwersytetach – Praga, Brno, Hradec Králové, Ostrawa... Przekażcie tę informację Waszym kolegom, znajomym. Chęć uczestniczenia zgłaszajcie pod adresem internetowym ptmrc@atlas.cz lub drpetrpas@gmail.com - najlepiej do 16 czerwca 2024, by organizatorzy mogli po wakacjach przekazać Wam szczegóły spotkania. Nie zapominajcie, że SAJ to firma, dzięki której spotykają się studenci niezależnie od kierunku studiów. Ta formuła oczywiście jest ciągle aktualna.

20. 05. 2024

Józef Słowik

Zaproszenie

na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM

7 czerwca 2024 o godzinie 17,00

w Rybim Domu, Kocobędz – Podobora.

Jan Karczmarczyk: Ratownictwo medyczne od kuchni

Serdecznie zapraszamy!!!

Sprawy organizacyjne

Składka członkowska na rok 2024 nie uległa zmianie i pomimo inflacji znowu wynosi dla wszystkich członków 100 Kč. Składkę **prosimy** przesłać na **konto** PTM

2701840036/2010, FIO Banka.

Jako symbol zmienny (variabilní symbol) prosimy podać datę urodzenia w formacie DD MM RRRR – dzień-miesiąc-rok! PROSIMY o aktualizacje danych kontaktowych – zmiany adresu, adresu poczty elektronicznej itp.! Formularz jest dostępny na naszej stronie www.medics.cz/ptmrc lub ptmrc.virt.cz. Prosimy o przesłanie pocztą elektroniczną na adres ptmrc@atlas.cz, lub listownie na adres PTM w RC, 737 01 Český Těšín, ul. Hrabinská 458/33

Z internetu

Deklaracja Niepodległości Stanów Zjednoczonych

uchwalona 4 VII 1776 w Filadelfii przez II Kongres Kontynentalny; ogłaszała suwerenność kolonii ang. w Ameryce Płn. i stanowiła filozoficzne, moralne i prawne uzasadnienie amerykańskiej wojny o niepodległość; opierała się na doktrynie prawa natury, głosiła istnienie przyrodzonych człowiekowi praw do życia, wolności i szczęścia oraz do obalenia rządów, które tych praw nie przestrzegają; wyliczała wszystkie krzywdy wyrządzone koloniom przez króla Jerzego III i wypowiadała mu posłuszeństwo, ogłaszając kolonie wolnymi i niezależnymi stanami z prawem do prowadzenia wojny, zawierania pokoju i dokonywania wszelkich aktów państwowych; tekst Deklaracji opracował Th. Jefferson przy udziale J. Adamsa, B. Franklina, R. Livingstona i R. Shermana; 4 VII - rocznica uchwalenia Deklaracji - jest świętem narodowym Stanów Zjednoczonych (Independence Day).

Czytaj więcej na https://encyklopedia.interia.pl/historia/slownik-pojec/news-deklaracja-niepodleglosci-stanow-zjednoczonych,nId,2016023#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

W samochodach wdychamy substancje rakotwórcze

Źródło/Autor: PAP 2024-05-10

Wypełnianie produktów tymi szkodliwymi chemikaliami w większości zastosowań w niewielkim stopniu zapobiega pożarom, a zamiast tego sprawia, że rośnie zadymienie i dym jest bardziej toksyczny dla ofiar, a zwłaszcza dla osób udzielających pierwszej pomocy.

We wszystkich samochodach osobowych powietrze jest zanieczyszczone szkodliwymi środkami zmniejszającymi palność. Niektóre z nich są rakotwórcze, inne – podejrzewane o rakotwórczość – informuje pismo „Environmental Science & Technology”.

Środki zmniejszające palność są dodawane przez producentów na przykład do pianki wypełniającej siedzenia i do innych materiałów, aby spełnić przestarzałe federalne (USA) normy palności – chociaż nie udowodniono, aby podnosiło to bezpieczeństwo pożarowe.

„Nasze badania wykazały, że materiały wewnętrzne uwalniają szkodliwe chemikalia do powietrza w kabinach naszych samochodów – powiedziała główna autorka ([link do artykułu](#)), doktorantka Rebecca Hoehn z Duke University. – Biorąc pod uwagę, że przeciętny kierowca spędza w samochodzie około godziny dziennie, jest to poważny problem dla zdrowia publicznego. To szczególnie niepokojące dla kierowców pokonujących dłuższe trasy podczas dojazdu do pracy, a także dzieci, które wdychają więcej powietrza niż dorośli”.

Badacze wykryli środki zmniejszające palność w kabinach 101 samochodów (rocznik 2015 lub nowszy) z całych Stanów Zjednoczonych. W sumie 99 proc. samochodów zawierało fosforan tris(1-chloroizopropylu) (TCIPP), środek zmniejszający palność będący przedmiotem badań U.S. National Toxicology Program jako potencjalny czynnik rakotwórczy. Większość samochodów zawierała dodatkowe środki zmniejszające palność na bazie estrów fosforoorganicznych, w tym fosforan tris(1,3-dichloro-2-propylu) (TDCIPP) i fosforan tris(2-chloroetylu) (TCEP), uznane w Kalifornii za czynniki rakotwórcze. Te i inne środki zmniejszające palność są również powiązane ze szkodliwością dla układu neurologicznego i rozrodczego.

Mniej więcej połowa samochodów była testowana zarówno latem, jak i zimą. Cieplesza aura została powiązana z wyższymi stężeniami środków zmniejszających palność, ponieważ wyższe temperatury zwiększają wydzielanie gazów z elementów wnętrza, takich jak pianka siedzeń. Wnętrze pojazdu może osiągnąć temperaturę do 65 stopni Celsjusza. Naukowcy przeanalizowali także próbki pianki siedzeń z 51 samochodów objętych badaniem. Pojazdy, które zawierały w piance substancję podejrzaną o działanie rakotwórcze TCIPP miały zazwyczaj wyższe stężenia TCIPP w powietrzu, co potwierdza, że pianka jest źródłem tej substancji.

Środki zmniejszające palność dodawane są do pianki siedzeń w celu spełnienia federalnej normy bezpieczeństwa pojazdów silnikowych (FMVSS) 302 amerykańskiej National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA), normy palności przy otwartym płomieniu, która została wprowadzona po raz pierwszy w latach 70. XX wieku i pozostaje niezmienną.

„Strażacy obawiają się, że środki zmniejszające palność przyczyniają się do bardzo wysokiego wskaźnika zachorowalności na raka – powiedział Patrick Morrison, który w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Strażaków nadzoruje bezpieczeństwo i higienę pracy 350 000 strażaków w USA i Kanadzie. – Wypełnianie produktów tymi szkodliwymi chemikaliami w większości zastosowań w niewielkim stopniu zapobiega pożarom, a zamiast tego sprawia, że rośnie zadymienie i dym jest bardziej toksyczny dla ofiar, a zwłaszcza dla osób udzielających pierwszej pomocy. Wzywam NHTSA do aktualizacji swojej normy palności, aby można ją było spełnić bez stosowania środków zmniejszających palność wewnątrz pojazdów”.

Taka aktualizacja odzwierciedlałaby zmiany w kalifornijskiej normie palności dla mebli i produktów dla dzieci, która dziesięć lat temu została zaktualizowana do nowoczesnej normy

spełnianej bez środków zmniejszających palność. Warto zauważyć, że aktualizacja ta utrzymała lub nawet nieznacznie zwiększyła bezpieczeństwo przeciwpożarowe mebli i doprowadziła do obniżenia poziomu środków zmniejszających palność w domach w USA.

Badania epidemiologiczne wykazały, że przeciętne dziecko w USA traci od trzech do pięciu punktów IQ w wyniku narażenia na jeden środek zmniejszający palność stosowany w samochodach i meblach. Co więcej, w niedawnym artykule badawczym oszacowano, że u osób z najwyższym poziomem tego środka zmniejszającego palność we krwi ryzyko śmierci z powodu raka było około czterokrotnie wyższe w porównaniu z osobami z najniższym jego poziomem.

„Być może uda się zmniejszyć narażenie na środki zmniejszające palność w samochodzie, otwierając okna i parkując w cieniu – powiedziała współautorka Lydia Jahl, starszy naukowiec w Green Science Policy Institute. – Ale tak naprawdę potrzebne jest przede wszystkim zmniejszenie ilości środków zmniejszających palność dodawanych do samochodów. Dojazdy do pracy nie powinny wiązać się z ryzykiem raka, a dzieci w drodze do szkoły nie powinny wdychać chemikaliów, które mogą uszkodzić ich mózg”.